

กระบวนการใช้สื่อในการเผยแพร่ข้อมูลและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับ
การปฏิรูปการศึกษา ของสำนักงานปฏิรูปการศึกษา (ส.ป.ศ.)

นายชัยสิทธิ์ ศรีธวัช ณ อยุรยา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสื่อสารมวลชน ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2545

ISBN 974-17-1215-4

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I20648455

THE PROCESSES OF MEDIA USAGE FOR PUBLICITY AND PUBLIC HEARING ABOUT
THE EDUCATIONAL REFORMING OF THE OFFICE OF EDUCATION REFORM (OER)

Mr. Chaiyasit Sritawat Na Ayudaya

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Art in Mass Communication

Department of Mass Communication

Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic year 2002

ISBN 974-17-1215-4

451573

หัวข้อวิทยานิพนธ์

กระบวนการใช้สื่อในการเผยแพร่ข้อมูลและรับฟังความคิดเห็น
ของประชาชนเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาของสำนักงานปฏิรูป
การศึกษา (ส.ป.ศ.)

โดย

นาย ชัยสิทธิ์ ศรีวัช ณ อยุธยา

สาขาวิชา

การสื่อสารมวลชน

อาจารย์ที่ปรึกษา

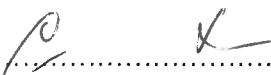
รองศาสตราจารย์ วิชา อุดมฉันท

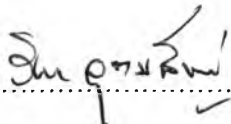

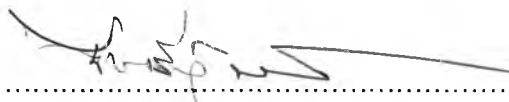
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีคณะนิติศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ วิชา อุดมฉันท)

..... กรรมการ
(อาจารย์พิเศษ ธรรมเกียรติ ก้านอริ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชวีญูเรื่อน กิติวัฒน์)

ชัยสิทธิ์ ศรีธวัช ณ อยุธยา : กระบวนการใช้สื่อในการเผยแพร่ข้อมูลและรับฟัง
 ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษาของสำนักงาน
 ปฏิรูปการศึกษา (ส.ป.ศ.) (THE PROCESSES OF MEDIA USAGE FOR
 PUBLICITY AND PUBLIC HEARING ABOUT THE EDUCATIONAL REFORMING
 OF THE OFFICE OF EDUCATION REFORM (OER) อาจารย์ที่ปรึกษา:
 รองศาสตราจารย์วิภา อุตมจันทร์, 238 หน้า ISBN 974-17-1215-4

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาถึงกลยุทธ์ในการใช้สื่อในรูปแบบต่าง ๆ ของ
 สำนักงานปฏิรูปการศึกษา ในการเผยแพร่ข้อมูลและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการ
 ปฏิรูปการศึกษา ในช่วงปี พ.ศ.2543 - 2544

ผลของการวิจัยพบว่า

กลยุทธ์ในการใช้สื่อในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของสำนักงานปฏิรูปการศึกษา (ส.ป.ศ.)
 นั้น จะเป็นการสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจ และความเห็นพ้องร่วมกันกับแนวทางการปฏิรูปการ
 ศึกษาของ ส.ป.ศ. ในรูปแบบของการประชาสัมพันธ์เป็นหลัก โดยจะคำนึงถึงจุดเด่นของสื่อ
 แต่ละประเภท สื่อมวลชนจะถูกใช้เพื่อเผยแพร่ข้อมูลในลักษณะทางเดียว โดยจะเน้นที่สื่อ
 สิ่งพิมพ์และหนังสือพิมพ์เป็นหลัก รองลงมาคือสื่อวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ สื่อบุคคล
 จะถูกใช้ในการเผยแพร่ข้อมูลและรับฟังความคิดเห็นในลักษณะการสื่อสาร 2 ทาง ในรูปแบบของ
 การจัดกิจกรรมพิเศษ พบปะกับประชาชนกลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนจำนวนมากเห็นด้วยกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของ ส.ป.ศ. แต่เนื่องจาก
 ขาดแรงผลักดันในทางปฏิบัติจากรัฐบาล จึงทำให้การรณรงค์ด้านการปฏิรูปการศึกษายังไม่
 ประสบผลสำเร็จสมบูรณ์

ภาควิชา.....	การสื่อสารมวลชน.....	ลายมือชื่อนิติ.....	ชัยสิทธิ์ ศรีธวัช ๓๑ ๑๙๖๓
สาขาวิชา.....	การสื่อสารมวลชน.....	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....	วิภา อุตมจันทร์
ปีการศึกษา.....	2545.....	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....	

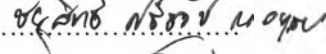
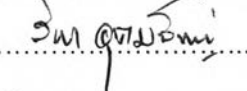
4285069828 : MAJOR MASS COMMUNICATION

KEY WORD: MEDIA USAGE/ PUBLICITY / PUBLIC HEARING/ EDUCATIONAL REFORM
CHAIYASIT SRITAWAT NA AYUDAYA : THE PROCESSES OF MEDIA
USAGE FOR PUBLICITY AND PUBLIC HEARING ABOUT THE EDUCATIONAL
REFORMING OF THE OFFICE OF EDUCATION REFORM (OER).
THESIS ADVISOR: ASST. PROF. WIPA UTAMACHAN, 238 PP.
ISBN 974-17-1215-4

The objectives of this study is to study the process of media usage for publicity and public hearing about the educational reforming of the office of education reform (OER) in the period of 2000 – 2001.

The study found that the processes of media usage for publicity and public hearing about the educational reforming of the office of education reform (OER) are the communication for understanding and agreement in the educational reform by the public relation strategies, considering to the strong point for each media. The mass media are preferred to use for publicize the information in one-way communication. Printed media and journal are the main choices, the next below is broadcasting media. The human media is using both publicity the information and public hearing in two-way communication via any special events, to meet with the target group.

The majority of people agree with the educational reform's policies of OER. Because of the lack of practical motivation from the government, the educational reforming campaign is not success completely.

Department..... Mass Communication..... Student's signature.....
Field of study..... Mass Communication..... Advisor's signature.....
Academic year..... 2002..... Co-advisor's signature.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งของ รองศาสตราจารย์ ดร.อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์ อาจารย์ ธรรมเกียรติ กั่นอริ และรองศาสตราจารย์ วิภา อุตมจันทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่าน ได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นในการทำวิจัยเป็นอย่างดีมาตลอด นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังใคร่ขอ ขอบคุณ คุณสุวิจิตร ศาตะมาน, คุณสุภาวดี จันทะดี, คุณสมหมาย ปาวิจฉัตต์, คุณดวงพร สัจจาพิทักษ์, และคุณศุภพร สาครบุตระ ซึ่งผู้วิจัยได้รับความร่วมมือด้านข้อมูลที่เป็นในงาน วิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณบิดา มารดา ผู้ให้กำเนิดและให้การสนับสนุน ในด้านการศึกษาอย่างเต็มที่มาตลอด และที่ขาดไม่ได้คือ คุณเอกพจน์ ตัณวิเชียร, คุณธีรวัช สุขสมบุญวงศ์, คุณกอบจิตร์ ตัณกุลเศรษฐ์, คุณจิรัฏฐ์ ศุภการ, คุณรุจิภัค ไม้ทอง, คุณจุฑามาศ ไชววิวัฒนา และเพื่อน ๆ MC ทุกคนที่คอยให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ชัยลธิ์ ศรีวัช ณ อยุธา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่	
1. บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ปัญหานำวิจัย.....	10
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	11
ข้อสันนิษฐาน.....	11
ขอบเขตของการวิจัย.....	11
นิยามศัพท์.....	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
2. แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิดด้านการสื่อสารในฐานะเป็นเครื่องมือในการเชื่อมโยงสถาบันทางสังคม.....	13
แนวคิดเกี่ยวกับนวัตกรรม (Innovation).....	14
แนวคิดการรณรงค์การประชาสัมพันธ์.....	15
แนวคิดเกี่ยวกับกลยุทธ์ทางการสื่อสาร (Categorization of basic strategies)...	17
แนวคิดด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในรูปแบบต่าง ๆ.....	20
แนวความคิดและความเป็นมาของการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ.....	24
โดยวิธีประชาพิจารณ์ในประเทศไทย	
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	25

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3. ระเบียบวิธีวิจัย	
แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา.....	28
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	29
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
ระยะเวลาที่ศึกษา.....	30
การนำเสนอข้อมูล.....	30
4. พัฒนาการของการศึกษาไทยจากอดีตสู่ปัจจุบัน	
การศึกษาสมัยสุโขทัย – รัชกาลที่ 4.....	31
การศึกษาสมัยใหม่ในรัชกาลที่ 5: การปฏิรูปการศึกษาครั้งที่ 1.....	38
ความพยายามในการปฏิรูปการศึกษาปี พ.ศ.2517.....	44
พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542: การปฏิรูปการศึกษาครั้งที่ 2.....	51
เปรียบเทียบแผนการการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2520 กับพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542.....	55
5. กลยุทธ์การใช้สื่อเพื่อการปฏิรูปการศึกษา	
กลยุทธ์การวางแผนงานประชาสัมพันธ์ของ ส.ป.ศ.	63
การประชุมหารือกับผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง.....	87
การรับฟังความคิดเห็น.....	93
สรุปข้อคิดเห็นและข้อเสนอจากการประชุมรับฟังความคิดเห็นทุกภูมิภาค.....	96
ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน.....	123
6. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	156
รายการอ้างอิง.....	179
ภาคผนวก.....	182
ประวัติผู้เขียน.....	238